

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

08.01.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. 1255 пам'яток культурної спадщини з початку війни постраждали в Україні через російську агрессию. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 7 січ. Мінкультури: 2156 об'єктів культурної інфраструктури України постраждали через агресію РФ. – Інф.; Укр-інформ. – 2025. – 7 січ. В Україні через війну пошкоджені чи зруйновані 2156 об'єктів культурної інфраструктури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Центр культурних досліджень створив електронний каталог можливостей для митців. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 7 січ. Мінкультури внесло 23 росіян до переліку осіб, які загрожують нацбезпеці, у 2024 році. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Будівництво військового меморіалу на Київщині: керівництво НВМК озвучило причини затримки відкриття. – Д. Гришина](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 8 січ. Практика нацистів: русня на окупованих територіях нищать українську літературу. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 7 січ. Російські варвари знищили українську літературу в бібліотеках на ТОТ Херсонщини. – Т. Здоровило; УНН. – 2025. – 7 січ. Окупанти знищують українську літературу на Херсонщині – Спротив. – Ю. Гаврилук](#)

[Укрінформ. – 2025. – 7 січ. На ТОТ загарбники створили реєстр українців, які не отримали російський паспорт. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 8 січ. Окупанти ведуть агресивну «війну меморіалів» на тимчасово захопленій Луганщині – ЦНС. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[NV. – 2025. – 7 січ. «Натура ніжна у нього була». Рідні та друзі Максима Кривцова діляться спогадами про поета у роковини його загибелі на фронті. – К. Пасічник](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[The Village Україна. – 2025. – 7 січ. Бар-театр «Годо» на Великій Васильківській. – Д. Головань](#)

[The Village Україна. – 2025. – 8 січ. Садибу Браницьких, де жила Мар-ко Вовчок, виставили на продаж. – І. Яковенко](#)

[The Village Україна. – 2025. – 8 січ. Ось як у Львові відновили історич-ну браму на вулиці Антоновича. – І. Яковенко](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Нові адреси Києва: провулок Михайла Ялового на Нивках. – Т. Асадчева](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[NV. –2025. – 7 січ. На Волині діти полеглих захисників наколядували понад 100 тис. грн на ЗСУ. – В. Пасайлюк](#)

Музика

[Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Музичне фентезі-шоу «Володарі Стихій», перший український інструментальний мюзикл на сцені МЦКМ. – Л. Руденко](#)

[Укрінформ. – 2025. – 7 січ. На цьогорічну премію Лятошинського претендують три композитори. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 3 січ. Муза Бориса Лятошинського і таємниці будинку Роліт. – Інф.](#)

[NV. –2025. – 8 січ. «За кілька років відбудеться вибух». Інтерв'ю з Віталієм Бардецьким про музику під час війни і ренесанс української пісні. – Ю. Найденко](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Шлях воїна: у столичній галереї показують самураїв в творах українських митців. – М. Катаєва](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Український тиждень. – 2025. – 7 січ. Запустили онлайн-кінотеатр на базі колекції Довженко-Центру. – М. Нестелеєв](#)

[NV. –2025. – 7 січ. «Як було по-справжньому жити в СРСР». Інтерв'ю NV з продюсерами фільму «Фрагменти льоду» за домашніми відео, знятими українським фігуристом. – Ю. Найденко](#)

[УНІАН. – 2025. – 7 січ. «Роббі Вільямс: Better Man», «Фрагменти льоду» та «Сім»: що в кіно з 9 січня. – М. Григоренко](#)

Література. Книговидання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 7 січ. У рамках програми «ЄКнига» надійшло вже понад 56 тис. заявок – Шмигаль. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Український інститут книги почав прийом заявок до програми Translate Ukraine 2025. – Інф.](#)

Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. «Точно знав, що загине на цій війні». Вийшла поетична збірка полеглого на фронті Артема Довгополого. – Інф.; NV. –2025. – 7 січ. «Точно знав, що загине на цій війні». Вийшла поетична збірка полеглого на фронті Артема Довгополого. – К. Пасічник

Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. У Відні презентують книгу про австрійський період життя Івана Франка. – Інф.

Музейна справа

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 7 січ. Шаблю Мазепи після бою Усик – Ф'юрі повернули в Україну. – О. Леонічев

Охорона культурної спадщини. Археологія

The Village Україна. – 2025. – 7 січ. На території Києво-Печерської лаври реставрують башту Кущника. Цього не робили 50 років. – Д. Головань

Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Збереження «Летючої тарілки» на Либідській: у ДОКСі прокоментували ситуацію. – Т. Асадчева

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. На Полтавщині реставрували зі 130 улам-ків скіфський горщик. – Інф.

Релігія

Україна молода. – 2025. – 8 січ. Святотатство священнослужителів УПЦ МП на могилі митрополита Володимира: слідчі не знайшли складу злочину. – Л. Салімонович

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Пластуни Данії передали Вифлеємський вогонь миру послу України. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. У Швейцарії українська громада представила українські традиції. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Українці завітали з колядою до державних і муніципальних установ Любліна. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. У Канаді українська молодь виконала різдвяний вертеп. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. В Естонії українок запросили долучитися до програми підтримки. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 8 січ. На фестивалі в Нідерландах відбувся перший спільний виступ учнів трьох українських шкіл. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 8 січ. Точицький обговорив з послом США посилення санкцій проти РФ за злочини проти культурної спадщини. – Інф.

Підтримка України у світі

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 8 січ. У Конгресі США ініціювали визнання дій Кремля геноцидом українського народу. – О. Лебедина; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 8 січ. Резолюцію про визнання дій РФ в Україні геноцидом внесено на розгляд Конгресу США – Маркарова. – Інф.

День. – 2025. – 7 січ. В Україні словом 2024 року став термін «бу-сифікація». – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. Facebook та Instagram очікують кардинальні зміни: Цукерберг виступив з заявою. – Інф.; Газета по-українськи. – 2025. – 7 січ. У Facebook буде менше цензури: Цукерберг звернувся до користувачів. – Інф.; The Village Україна. – 2025. – 7 січ. Користувачі Facebook й Instagram самі перевірятимуть контент. Meta змінює правила фактчекінгу. – Д. Головань

Загальні питання

Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. 1255 пам'яток культурної спадщини з початку війни постраждали в Україні через російську агресію. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій продовжує фіксувати пошкодження об'єктів культурної спадщини в Україні внаслідок російської агресії. За інформацією, наданою обласними та Київською міською військовими адміністраціями, у грудні пошкоджено 33 пам'ятки культурної спадщини в Запорізькій, Кіровоградській, Сумській, Миколаївській, Харківській областях та в місті Києві. Загальна чисельність пошкоджених пам'яток культурної спадщини в Україні станом на кінець грудня 2024 року складає 1255 об'єктів. З них національного значення – 125, місцевого – 1055, щойно виявлених – 75. Пошкоджені зазнали пам'ятки культури у 18 областях та Києві, зокрема: у Харківській області – 324, Херсонській – 180, Донецькій – 164, Одеській – 137, Чернігівській – 65, Київській області та м. Києві – 83, Запорізькій – 57, Миколаївській – 44, Дніпропетровській – 49, Львівській – 60, Сумській – 33, Луганській – 32, Хмельницькій – 10, Полтавській – 6, Вінницькій та Житомирській – по 4, Кіровоградській – 2, Черкаській – 1. На кінець грудня 2024 року майже вся територія Луганської та значні частини територій Запорізької, Донецької та Херсонської областей досі перебувають у тимчасовій окупації. Це унеможливило обрахунок точної кількості пошкоджених пам'яток культурної спадщини, що постраждали в ході бойових дій та окупації. Джерело:

<https://litgazeta.com.ua/news/1255-pam-iatok-kulturnoi-spadshchyny-z-pochatku-vijny-postrazhdaly-v-ukraini-cherez-rosijsku-ahresiiu/>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 7 січ. Мінкультури: 2156 об'єктів культурної інфраструктури України постраждали через агресію РФ. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 7 січ. В Україні через війну пошкоджені чи зруйновані 2156 об'єктів культурної інфраструктури. – Інф.

Уже 2156 об'єктів культурної інфраструктури постраждали через російську збройну агресію проти України, повідомляє Міністерство культури та інформаційної політики країни. Загалом постраждали: клубні заклади – 1042; бібліотеки – 770; заклади мистецької освіти – 165; музеї та галереї – 120; театри, кінотеатри та філармонії – 39, парки, зоопарки – 9, заповідники – 7; цирку – 4. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1039078.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945886-v-ukraini-cerez-vijnu-poskodzeni-ci-zrujnovani-2156-obektiv-kulturnoi-infrastrukturi.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Центр культурних досліджень створив електронний каталог можливостей для митців. – Інф.

Український центр культурних досліджень створив електронний каталог інституцій, організацій, програм і проєктів для розширення можливостей представників сфери культури. У каталозі зібрано стислий огляд закладів,

організацій, міжнародних програм і проєктів, які пропонують підтримку фахівцям культури. Зокрема, кожен розділ містить посилання для отримання додаткової інформації, подання грантових заявок або участі у конкурсах. Також у довіднику представлені посилання на актуальні дослідження, присвячені культурній галузі. Ознайомитись із каталогом можна [тут](#). Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945959-centr-kulturnih-doslidzen-stvoriv-elektronnij-katalog-mozlivostej-dla-mitciv.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 7 січ. Мінкультури внесло 23 росіян до переліку осіб, які загрожують нацбезпеці, у 2024 році. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України у 2024 році внесло 23 особи до переліку осіб, що становлять загрозу національній безпеці країни. При цьому у відомстві зазначили, що у 2024 році жодну особу з цього переліку не було виключено. Наразі до переліку внесено 237 осіб. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1039085.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Будівництво військового меморіалу на Київщині: керівництво НВМК озвучило причини затримки відкриття. – Д. Гришина

Наприкінці 2024 року у Фастівському районі Київщини планували розпочати перші поховання на масштабному Національному військовому меморіальному кладовищі (надалі – НВМК). Однак відкриття відтермінували, попередньо, на цей, 2025 рік. За даними державної установи, завершення робіт затримується через низку факторів. Загалом назвають кілька факторів відтермінування. *Причина перша* у тому, що начебто місцеві мешканці перешкоджають підрядникам. Принаймні, так запевняють у НВМК. *Причина друга* – ремонтні роботи в зимовий період. За словами представників державної установи, роботи з благоустрою значною мірою припали на зимовий період, коли суттєве зниження температури та опади ускладнювали виконання завдань, передбачених першим пусковим комплексом. Відтак, через зміщення графіку виконання робіт завершити їх у зимовий період виявилось неможливим. Водночас у проєктних рішеннях довелося уточнювати вид та обсяги окремих робіт, що додатково вплинуло на строки. Причина третя – війна та постійні масовані ворожі обстріли. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107134/>

Українська літературна газета. – 2025. – 8 січ. Практика нацистів: русня на окупованих територіях нищить українську літературу. – Інф.; Україна молода. – 2025. – 7 січ. Російські варвари знищили українську літературу в бібліотеках на ТОТ Херсонщини. – Т. Здоровило; УНН. – 2025. – 7 січ. Окупанти знищують українську літературу на Херсонщині – Спротив. – Ю. Гаврилюк

Росіяни на тимчасово окупованій Херсонщині, за прикладом нацистських часів, знищили українську літературу, яку вони визначили як «екстремістську». до списку книг, що потрапили під знищення, увійшли твори класиків

української літератури, підручники з історії, книги про Голодомор та злочини комуністичного режиму, а також дитячі казки. Окупаційна адміністрація взяла на себе відповідальність за ці дії, заявивши, що вони здійснені в рамках боротьби з «екстремістськими матеріалами». Відомо, що саме окупаційні чиновники з міністерства культури, яке не визнає українську культуру, відповідають за проведену акцію.

<https://litgazeta.com.ua/news/praktyka-natsystiv-rusnia-na-okupovanykh-terytoriiakh-nyshchyt-ukrainsku-literaturu/>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187395/>

<https://unn.ua/news/okupanty-znyshchuyut-ukrainsku-literaturu-na-khersonshchyni-sprotyv>

Українформ. – 2025. – 7 січ. На ТОТ загарбники створили реєстр українців, які не отримали російський паспорт. – Інф.

На тимчасово окупованих територіях України російські загарбники створили реєстр українців, які не отримали паспорт РФ. Реєстр запрацює вже з 5 лютого. У разі внесення до реєстру українці мають або виїхати з рідного краю, або отримати правову підставу для проживання. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-tymchasovo-okupovani/3945569-na-tot-zagarbniki-stvorili-reestr-ukrainciv-aki-ne-otrimali-rosijskij-pasport.html>

Українформ. – 2025. – 8 січ. Окупанти ведуть агресивну «війну меморіалів» на тимчасово захопленій Луганщині – ЦНС. – Інф.

Меморіали радянської доби, якими так «багата» Луганщина, окупанти заносять у спеціально створений реєстр і при цьому зносять антирадянські пам'ятні знаки. Останні мають на меті «увіковічити» пам'ять про політруків радянської армії, які відповідали за виконання сталінської людиноненависницької політики не тільки у війську, але й серед місцевого населення. Натомість окупанти знесли пам'ятні знаки «Жертвам сталінських репресій» та «Жертвам голодомору» у Луганську. Аргументують це тим, що народна пам'ять про злочини кремлівських катів є «пам'ятниками-фальшивками» й, мовляв, виконали прохання місцевих. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-tymchasovo-okupovani/3946129-okupanti-vedut-agresivnu-vijnu-memorialiv-na-timcasovo-zahoplenij-lugansini-cns.html>

Вшанування пам'яті

NV. – 2025. – 7 січ. «Натура ніжна у нього була». Рідні та друзі Максима Кривцова діляться спогадами про поета у роковини його загибелі на фронті. – К. Пасічник

7 січня 2024 року на фронті поліг український поет, кулеметник ЗСУ Максим Кривцов з позивним «Далі». У перші роковини загибелі українського митця та захисника його рідні та друзі згадують яскраву постать Кривцова, яка буде вічно жити у його творчості та справах. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/socium/maksim-krivcov-rik-tomu-na-fronti-zaginuv-ukrajinskiy-poet-ta-zahisnik-spogadi-ridnih-50479713.html>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

The Village Україна. – 2025. – 7 січ. Бар-театр «Годо» на Великій Васильківській. – Д. Головань

Бар і театр «Годо» відкрили на Великій Васильківській. Серед засновників – співзасновник Squat 17b Мирослав Криж, артдиректорка Squat 17b Тамара Бабакова й бізнесмен і меценат Гарік Корогодський. Концепція бару-театру поєднує театральне й барне мистецтво. Заклад має два поверхи. На першому поверсі розташована зона бару, а на мінус першому – театральна сцена, де планують проводити вистави, концерти, лекції й майстер-класи. Також є кінопроектор, гримерка й команда супроводу мистецьких подій. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/food/food-news/358591-bar-teatr-nbsp-laquo-godo-raquo-na-velikiy-vasilkivskiy>

The Village Україна. – 2025. – 8 січ. Садибу Браницьких, де жила Марко Вовчок, виставили на продаж. – І. Яковенко

Садибу Браницьких, де жила Марко Вовчок, виставили на продаж, повідомляє директор Музею історії Богуславщини Андрій Гуменюк. Садиба розташована в селі Хохітва на Київщині. Там українська письменниця Марія Вілінська (Марко Вовчок) жила у 1887–1893 роках. Будівля має статус пам'ятки – це філіал Музею історії Богуславщини. Міська рада поставила на сесію питання про її продаж, не повідомивши про це виконуючого обов'язки директора музею та начальника відділу культури, каже Гуменюк. Оголошення про продаж вже опублікували на «Прозоро». Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358607-sadibu-branitskih-de-zhila-nbsp-marko-vovchok-vistavili-na-prodazh-budivlya-e-ob-ektom-kulturnoyi-spadschini>

The Village Україна. – 2025. – 8 січ. Ось як у Львові відновили історичну браму на вулиці Антоновича. – І. Яковенко

У Львові відновили історичну сецесійну браму на вулиці Антоновича, 18, повідомляє Львівська міська рада. Брама була пошкоджена та втратила багато елементів, але на ній збереглося різьблення. У межах реставрації замінили пошкоджену деревину, відновили втрачені декоративні елементи, встановили нове засклення та ручки. Також дерев'яні двері покрили акриловою лазур'ю та бейцем. Роботи виконали в межах міської програми співфінансування цінних елементів у історичних будинках. Вартість реставраційних робіт становила 110 тисяч гривень, з яких 77 тисяч оплатило місто, а решту – мешканці, які взяли участь в програмі. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358605-os-yak-u-lvovi-vidnovili-istorichnu-nbsp-bramu-nbsp-na-vulitsi-antonovicha>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Нові адреси Києва: провулок Михайла Ялового на Нивках. – Т. Асадчева

Впродовж останніх років Київрада підтримала перейменування майже 300 вулиць, провулків, проспектів та площ, назви яких пов'язані з країною-агресоркою та радянським союзом. У межах дерусифікації змінив свою назву і провулок радянського російського воєначальника Федора Толбухіна у Шевченківському районі столиці. Він виник у середині ХХ століття в історичній місцевості Нивки та пролягає від вулиці Магістральної до вулиці Василя Данилевича. Тож у грудні 2022 року рішенням Київради провулок Толбухіна у Шевченківському районі Києва змінив назву на честь українського письменника, прозаїка і драматурга Михайла Ялового. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107076/>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

NV. –2025. – 7 січ. На Волині діти полеглих захисників наколядували понад 100 тис. грн на ЗСУ. – В. Пасайлюк

На Волині діти загиблих воїнів за два дні коляди зібрали понад 100 тис. гривень: ці гроші підуть на потреби 155 ОМБр. 3 та 6 січня в Луцьку проходив п'ятий благодійний концерт «Коляда від дітей Небесного Легіону і наших героїв». Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/ponad-100-tis-griven-nakolyaduvati-diti-poleglih-gerojiv-na-zsu-50479731.html>

Музика

Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Музичне фентезі-шоу «Володарі Стихій», перший український інструментальний мюзикл на сцені МЦКМ. – Л. Руденко

11 лютого на сцені МЦКМ «Жовтневий палац» відбудеться вражаюче музичне фентезі-шоу «Володарі Стихій». Це унікальний інструментальний мюзикл, який поєднує в собі майстерність чотирьох солістів-інструменталістів (бандура, цимбали, скрипка, етно-духові) та Національного академічного оркестру народних інструментів України – НАОНІ оркестра, хореографічні перформанси та інноваційні технології візуалізації. В основі інструментального мюзиклу фентезійний сюжет тисячолітньої легенди часів Трипільської цивілізації. Музичну складову доповнюватимуть високоякісні аранжування, глибоке змістовне наповнення, цікава сюжетна лінія, вражаючий візуальний ряд та інноваційна подача з використанням 3D-віджеїнгу та хореографічних перформансів. Проект має свою історію реалізації. На 2025 рік анонсовано європейський тур проекту у Німеччині, Австрії та Швейцарії. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107136/>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. На цьогорічну премію Лятошинського претендують три композитори. – Інф.

Державне агентство з питань мистецтв та мистецької освіти оприлюднило список претендентів, які надіслали свої заявки на здобуття премії Бориса

Лятошинського у 2025 році. Цьогоріч на здобуття премії претендують три композитори: Горобець Роман – цикл «Пори року» для голосу та фортепіано на тексти давнього японського поета Сайгьо (2021–2022 р.р.) та концерт для скрипки, віолончелі та симфонічного оркестру (друга редакція 2022 р.); Малий Дмитро – концертна увертюра «Земля предків» для симфонічного оркестру (2021–2024); Родін Олександр – опера «Катерина» за мотивами творчості Шевченка (завершена в березні 2021 року). Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3946042-na-cogoricnu-premiu-latosinskogo-pretenduut-tri-kompozitori.html>

Українформ. – 2025. – 3 січ. Муза Бориса Лятошинського і таємниці будинку Роліт. – Інф.

Хранителька творчого спадку Бориса Лятошинського Тетяна Гомон, голова «Фундації Лятошинського» розповідає про те чи були в доробку музиканта відверто прорадянські твори та з ким з іменитих мешканців Роліту спілкувалися Лятошинські. І що робити з музичними творами композитора, написаними у радянський період до російськомовних текстів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3944463-muza-borisa-latosinskogo-i-taemnici-budinku-rolit.html>

NV. –2025. – 8 січ. «За кілька років відбудеться вибух». Інтерв'ю з Віталієм Бардецьким про музику під час війни і ренесанс української пісні. – Ю. Найденко

У столичному закладі відбуваються дуже затишні інтимні концерти нової української музики в умовах війни в рамках проєкту GRAM Live. Виконавець віч-на-віч зустрічається із глядачем-меломаном. Записи цього таїнства доступні в YouTube. Станом на початок листопада 2024 року вже вийшло 18 епізодів, героями яких стали як легенди української сцени Марія Бурмака і гурт Крихітка, популярні гурти Latexfauna, Пиріг і Батіг, Luiku, Nazva, так молоді і маловідомі ще виконавці Stars and Mellow, МОБА та інші. Засновник і популяризатор проєкту GRAM Live – музичний журналіст, продюсер, редактор, автор документального фільму «Вусатий фанк» Віталій Бардецький. Камерні концерти GRAM Live, записані вживу, досліджують розвиток сучасної української музики в умовах війни, намагаючись дати відповідь на питання, чи потрібна музика під час війни. Віталій Бардецький розповідає про сьогоднішнє та майбутнє української музичної сцени, адже зараз, коли майже всі українці свідомо відмовилися від прослуховування російської музики, в українських виконавців з'явилося більше можливостей достукатися до свого слухача, й сам слухач дуже спраглий до українського. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinski-pisni-klavdia-petrivna-i-rosiyska-mova-vitaliy-bardeckiy-pro-muziku-i-viynu-v-ukrajini-50479808.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Шлях воїна: у столичній галереї показують самураїв в творах українських митців. – М. Катаєва

У галереї Vakulenko Art Consulting зібрані мистецькі роботи, присвячені самураям. В експозиції представлені роботи сучасних українських художників. Деякі з них вже раніше зверталися до самурайської естетики. Зокрема, серія «З життя Голяфуса» 1995 року Марини Губаревої. Давно японську тему досліджує й мисткиня Ольга Петрова, в експозиції є її «Самурай, що сидить» (2004). Оригінальні ілюстративні роботи й київського художника В'ячеслава Брейша, який працює в стилістиці орієнталістського експресіонізму та неоромантизму. Також на виставці можна побачити твори Владислава Шерешевського, Андрія Блудова, Novan, Володимира Падуна, Людмили Роздобудько-Падун, Олександри Чичкан, Анатолія Варварова, Еда Потапенкова, Сергія Корнієвського, Ігоря Гусєва, Олександра Новаковського та Михайла Хімича. Кожен з них розкриває цю тематику у притаманній для себе манері. Частина робіт створена у 2024 році спеціально до експозиції. Доповнюють твори сучасних митців окімоно (вироби зі слонової кістки нецке) невідомих японських майстрів періоду Мейдзі та тарілки з міфологічними сюжетами періоду Мейдзі. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107106/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Український тиждень. – 2025. – 7 січ. Запустили онлайн-кінотеатр на базі колекції Довженко-Центру. – М. Нестелеєв

Відкрився Довженко-Центр. Онлайн – довгоочікуваний онлайн-кінотеатр на базі колекції Довженко-Центру. Це жива, постійно оновлювана онлайн-платформа, яка полегшить доступ як до загальноновизнаної української класики, так до і маловідомих сторінок українського кіно. Онлайн публікуватиме лекційні програми та архівні інтерв'ю, які допоможуть зрозуміти контекст і складність творення українського кінопроцесу. Довженко-Центр. Онлайн створено у партнерстві з культурною інституцією «Міжвухами». На сайті представлено велику колекцію фільмів, які доступні для перегляду в будь-якій точці світу. Тематика доволі широка: «Українська комедія», «Літературний кіноканон», «Документи епохи», «Українське поетичне кіно», «Олександр Довженко. Перевідкриття», «Іван Кавалерідзе. Основи», «ВУФКУ. Український Голлівуд». Вартість перегляду кожного повнометражного фільму – 85 гривень. Довженко-Центр. Онлайн також пропонує Топ-100 найкращих українських фільмів, який склали на базі масштабного опитування представників національної та міжнародної кінокритичної спільноти, метою якого є переосмислення вітчизняного кіноканону та спроба визначення кращих українських фільмів за всю історію існування кінематографу. Результати анкетування, проведеного Довженко-Центром, були опубліковані у 2021 році. Це перша спроба репрезентативно і якісно структурувати національну кінематографічну спадщину та продовження просвітницької місії Довженко-

Центру з популяризації українського кіно в Україні та за її межами. Колекцію Топ-100 обіцяють постійно поповнювати. Докладніше:

<https://tyzhden.ua/zapustyly-onlajn-kinoteatr-na-bazi-kolektsii-dovzhenko-tsentru/>

NV. – 2025. – 7 січ. «Як було по-справжньому жити в СРСР». Інтерв'ю NV з продюсерами фільму «Фрагменти льоду» за домашніми відео, знятими українським фігуристом. – Ю. Найденко

В український прокат виходить документальний фільм «Фрагменти льоду» режисерки Марії Стоянової. Стрічка складається з архівних відеозаписів, котрі режисерка знайшла на 15 відеокасетах. Матеріали записував батько дівчини, фігурист українського ансамблю Балет на льоду. Продюсери стрічки Максим Наконечний і Аліна Горлова розповідають про роботу над стрічкою та про реалії прокату документальних стрічок в умовах повномасштабного вторгнення. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinske-kino-yak-stvorili-fragmenti-lodu-v-chomu-sekret-i-viklik-interv-yu-z-prodyuserami-50479727.html>

УНІАН. – 2025. – 7 січ. «Роббі Вільямс: Better Man», «Фрагменти льоду» та «Сім»: що в кіно з 9 січня. – М. Григоренко

Добірка головних новинок цього тижня – як в кінотеатрах, так і онлайн. Докладніше:

<https://www.unian.ua/lite/kino/filmi-sichnya-2025-roku-robbi-vilyams-better-man-fragmenti-lodu-ta-sim-shcho-novogo-v-kino-12876561.html>

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 7 січ. У рамках програми «єКнига» надійшло вже понад 56 тис. заявок – Шмигаль. – Інф.

Від початку запуску програми «єКнига» надійшло вже понад 56 тис. заявок від 18-річних українців на отримання допомоги на купівлю книжок, повідомив прем'єр-міністр Денис Шмигаль. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1039104.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Український інститут книги почав прийом заявок до програми Translate Ukraine 2025. – Інф.

Український інститут книги (УІК) оголосив про початок прийому заявок до програми підтримки перекладів творів української літератури іншими мовами Translate Ukraine 2025. Метою ініціативи є популяризація української літератури за кордоном та зміцнення позицій України у світовому культурному просторі. Умови подання заявок на участь. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3946047-ukrainskij-institut-knigi-pocav-prijom-zaavok-do-programi-translate-ukraine-2025.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. «Точно знав, що загине на цій війні». Вийшла поетична збірка полеглого на фронті Артема Довгополого. –

Інф.; NV. – 2025. – 7 січ. «Точно знав, що загине на цій війні». Вийшла поетична збірка полеглого на фронті Артема Довгополого. – К. Пасічник

Поетична збірка «Я став би корінням» українського захисника Артема Довгополого вийшла у видавництві РОЕ: TRY Project через понад два роки після загибелі військового на фронті. РОЕ:TRY project почали роботу над збіркою у червні 2024 року. До неї увійшли вірші полеглого захисника, а також спогади друзів про поета. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/tochno-znav-shcho-zahyne-na-tsi-j-vijni-vyjszla-poetychna-zbirka-polehloho-na-fronti-artema-dovhopoloho/>
<https://nv.ua/ukr/kultura/biy-usik-f-yuri-shablyu-mazepi-povernuli-v-ukrajinu-50479507.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. У Відні презентують книгу про австрійський період життя Івана Франка. – Інф.

У Посольстві України в Австрії відбудеться презентація книги кандидата філологічних наук, доцента Дрогобицького педагогічного університету ім. Івана Франка та директора Австрійської бібліотеки у Дрогобичі Ярослава Лопушанського – «Віденська Франкіана» – про невідомі сторінки життя та діяльності Івана Франка у Відні. Подія організована посольством разом із LiterAktiv та за підтримки Медіацентру української громади в Австрії. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-vidni-prezentuiut-knyhu-pro-avstrijskyj-period-zhyttia-ivana-franka/>

Музейна справа

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 7 січ. Шаблю Мазепи після бою Усик – Ф'юрі повернули в Україну. – О. Леонічев

Оригінальну шаблю українського гетьмана Івана Мазепи, яку чемпіон світу за версіями WBA, WBC, WBO та IBO Олександр Усик підняв над головою після перемоги у реванші проти Тайсона Ф'юрі, повернули в Україну. Історична реліквія кінця XVII століття тимчасово залишала Чернігівський обласний історичний музей імені Василя Тарновського заради бою українського боксера Олександра Усика наприкінці минулого року. Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/SPORT/shablju-mazepi-pislja-boju-usik-fjuri-povernuli-v-ukrajinu.html>

Охорона культурної спадщини. Археологія

The Village Україна. – 2025. – 7 січ. На території Києво-Печерської лаври реставрують башту Кущника. Цього не робили 50 років. – Д. Головань

На території заповідника «Києво-Печерська лавра» реставрують башту Івана Кущника. Що відомо про пам'ятку. Що вже вдалося зробити. Що ще планують. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358583-na-teritoriyi-kievo-pecherskoyi-lavri-restavruyut-bashtu-kuschnika-tsogo-ne-robili-50-rokiv>

Вечірній Київ. – 2025. – 7 січ. Збереження «Летючої тарілки» на Либідській: у ДОКСі прокоментували ситуацію. – Т. Асадчева

Знаменита пам'ятка київського модернізму була збудована у 1971 році за проектом архітектора Флоріана Юр'єва та є будівлею Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації. Нещодавно Департаменті охорони культурної спадщини КМДА (ДОКС) надали роз'яснення щодо знаменитої київської будівлі на Либідській площі, відомої як «Летюча тарілка». Департамент охорони культурної спадщини Києва надає громадськості повну та об'єктивну інформацію щодо будівлі Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації на вул. Антоновича, 180, щодо якої в медіапросторі розповсюджують абсолютно маніпулятивні тези. Згідно з наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 20 жовтня 2020 року № 2202, ця будівля внесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України як пам'ятка архітектури та монументального мистецтва місцевого значення (охоронний № 3000-Кв). Представники пам'яткоохоронної установи також наголосили, що функціональним призначенням антресолі «Летючої тарілки Флоріана» є кінолекційна аудиторія (конференц-зала). Крім того, будівля на вул. Антоновича, 180 та земельна ділянка, де ведуться роботи, знаходяться в межах Центрального історичного ареалу міста Києва, що затверджений наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 02.08.2021 № 599. У ДОКСі зазначили, що контроль за будівництвом ТРЦ навколо «Летючої тарілки» мало здійснювати Міністерство культури. Згідно з проектом, пам'ятку мали повністю зберегти. Врешті-решт, будівлю «Летючої тарілки» зберегли, але позаду неї півколом побудували частину торгового центру. На думку активістів, цей проєкт порушує охоронні зони пам'ятки. Що відбувається. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107107/>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. На Полтавщині реставрували зі 130 уламків скіфський горщик. – Інф.

На Полтавщині під час реставрації відтворили з понад 130 уламків скіфський горщик. Датується горщик VI–V ст. до н. е. Його та інші артефакти знайдено у 2024 році на поселенні Зелен Яр (округа селища Котельва). Про це повідомляє Історико-культурний заповідник «Більськ» у Фейсбучі. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945928-na-poltavsini-restavruvali-zi-130-ulamkiv-skifskij-gorsik.html>

Релігія

Україна молода. – 2025. – 8 січ. Святотатство священнослужителів УПЦ МП на могилі митрополита Володимира: слідчі не знайшли складу злочину. – Л. Салімонович

Ця ганебна подія сталася позаминулого року, коли у Києво-Печерській лаврі вперше проводили Різдвяну службу представники канонічної ПЦУ на чолі з блаженнішим митрополитом Київським і всієї України Епіфанієм. Того

вечора садівник обителі УПЦ МП архідиякон Філарет (Новодон В. В.) та ще двоє чоловіків, голоси яких зафіксувала відеокамера, спалили на могилі спочилого?? митрополита Володимира (Сабодана) два білі клобуки. Йдеться про головні убори, які завше носять священники митрополичого сану. Та подія викликала чималий резонанс у суспільстві, тому інформація про неї з'явилася як топова новина в багатьох вітчизняних ЗМІ... Проте слідство не виявило ознак кримінального правопорушення за статтею «Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого» про що було повідомлено представнику заявника (ГО «Фонд пам'яті блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Володимира»)... Резонансну справу було закрито у зв'язку з відсутністю в діянні складу кримінального правопорушення. З таким вердиктом у фонді, звісно ж, не погодилися і 28.11.2024 року оскаржили постанову слідчої до Печерського райсуду столиці... До речі, богохульство на могилі предстоятеля УПЦ тоді викликало справжній шок у церковних колах. Багато експертів підтвердили той факт, що в українську філію московського патріархату давно перекочували традиції російського шаманства... Утім ці нюанси слідчі вже протягом десяти років жодним чином не враховують, вдаючись до формальних інсинуацій, пов'язаних із ходом слідства. А тим часом УПЦ МП й надалі залишається легально чинною філією кремля, яка поширює наративи російської пропаганди. У її храмах СБУ постійно вилучає переконливі докази співпраці з окупантами, але ці злочини після фіксації нечасто завершуються винесенням конкретних вироків. А нещодавно стався ще й комічний випадок. Аби явити світові своє благочестя, представники УПЦ МП подали до суду на шеф-кухаря Євгена Клопотенка та його знімальну групу через кулінарну програму про різдвяні страви. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3940/188/187372/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Пластуни Данії передали Вифлеємський вогонь миру послу України. – Інф.

Посол України у Данії Андрій Яневський отримав Вифлеємський вогонь миру від місцевого осередку української міжнародної скаутської організації «Пласт». Також учасники зустрічі розмірковували над можливостями співпраці для підтримки української громади в умовах війни та поширення пластового руху серед українських дітей. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3945817-plastuni-danii-peredali-vifleemskij-vogon-miru-poslu-ukraini.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. У Швейцарії українська громада представила українські традиції. – Інф.

Представники української громади кантону Солотурн та танцювального гурту «Танок» продемонстрували швейцарській публіці колоритні українські традиції – зі сцени лунали дзвінки українські пісні народного ансамблю «Мальва» та запальні танці. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3945828-u-svejcarii-ukrainska-gromada-predstavila-ukrainski-tradicii.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. Українці завітали з колядою до державних і муніципальних установ Любліна. – Інф.

Діти з українського дитячого ансамблю «Веселики» разом із представниками генерального консульства України в Любліні завітали з колядою до мерії Любліна, Люблінського воєводського управління, Маршалкового управління Люблінського воєводства та Центру міжнародної співпраці. Цей захід став виявом вдячності польському народові за його допомогу, підтримку та солідарність із перших днів повномасштабного вторгнення країни-агресора до України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3945868-ukrainci-zavitali-z-koladou-do-derzavnih-i-municipalnih-ustanov-lublina.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. У Канаді українська молодь виконала різдвяний вертеп. – Інф.

Українська католицька молодь парафії Святих Володимира і Ольги у Вінніпезі (Канада) підготувала та виконала україномовний вертеп, створивши особливу атмосферу Різдва. Парафія Святих Володимира і Ольги в м. Вінніпег має особливе значення для української громади Вінніпега, адже 125 років тому стала першою серед українців греко-католиків у Канаді. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3945880-u-kanadi-ukrainska-molod-vikonala-rizdvanij-vertep.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 січ. В Естонії українок запросили долучитися до програми підтримки. – Інф.

Посольство України в Естонії запросило українських жінок долучитися до програми підтримки «Women support Women. Estonia & Ukraine», створеної для сприяння соціальній, культурній та економічній інтеграції в естонське суспільство. Даний проєкт передбачає коучингові кола розвитку, культурну інтеграцію і економічну підтримку. Програма реалізована EENA BPW Estonia та MTÜ Divergent Woman за підтримки The Coca-Cola Foundation. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3945890-v-estonii-ukrainok-zaprosili-dolucitisa-do-programi-pidtrimki.html>

Укрінформ. – 2025. – 8 січ. На фестивалі в Нідерландах відбувся перший спільний виступ учнів трьох українських шкіл. – Інф.

У Церкві Святого Стефана у нідерландському місті Неймеген провели фестиваль «Відкривай Україну» (Discover Ukraine), під час якого відбувся перший спільний виступ учнів українських шкіл у Нідерландах. Також організували в рамках фестивалю різноманітні майстер-класи та культурні заходи, зокрема відвідувачі мали змогу навчитися малювати в унікальному та характерному українському стилі Петриківка. Окремою подією став виступ Українського міжнародного балету, який представив класичні та сучасні

постановки, що відображають багатство української хореографічної традиції. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3946193-na-festivali-v-niderlandah-vidbuvsja-persij-spilnij-vistup-ucniv-nhmj-ukrainskih-skil.html>

Міжнародне співробітництво

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 8 січ. Точицький обговорив з послом США посилення санкцій проти РФ за злочини проти культурної спадщини. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький обговорив з послом США в Україні Бріджит Брінк посилення санкцій проти РФ за злочини проти культурної спадщини та деколонізацію українських студій за кордоном. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1039281.html>

Підтримка України у світі

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 8 січ. У Конгресі США ініціювали визнання дій Кремля геноцидом українського народу. – О. Лебедина; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 8 січ. Резолюцію про визнання дій РФ в Україні геноцидом внесено на розгляд Конгресу США – Маркарова. – Інф.

У перший тиждень роботи Конгресу США повторно внесено резолюцію, що закликає визнати геноцид українців. До Палати представників Конгресу США 119-го скликання внесено перший законопроект, що стосується України. Документ закликає визнати геноцидом дії Кремля у війні проти українського народу. Це стало можливим завдяки активній взаємодії Посольства України у Вашингтоні з двопартійною групою конгресменів. У преамбулі документа наголошується, що дії російських військ в Україні, зокрема напади на цивільне населення, удари по пологових будинках і лікарнях, а також насильницьке переміщення сотень тисяч українців, включно з дітьми, до Росії та окупованих територій, відповідають критеріям геноциду, викладеним у статті II Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду. Основна частина законопроекту засуджує Російську Федерацію за вчинення актів геноциду проти українського народу. Документ також закликає США разом із НАТО та ЄС вжити заходів для підтримки України, аби запобігти подальшим актам геноциду. Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/usa/u-konhresi-ssha-initsijuvali-viznannja-dij-kremlja-henotsidom-ukrajinskoho-narodu.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1039266.html>

День. – 2025. – 7 січ. В Україні словом 2024 року став термін «бусифікація». – Інф.

Словник сучасної української мови та сленгу «Мислово» обрав словом 2024 року термін «бусифікація», який позначає примусову мобілізацію за прискореною процедурою. Цей неологізм став відображенням суспільних викликів року, що минув, зокрема проблем із мобілізацією. Що таке

«бусифікація» та які ще вислови претендують на звання слова року. Докладніше:

<https://m.day.kyiv.ua/news/070125-v-ukrayini-slovom-2024-roku-stav-termin-busyfikatsiya>

Українська літературна газета. – 2025. – 7 січ. Facebook та Instagram очікують кардинальні зміни: Цукерберг виступив з заявою. – Інф.; Газета по-українськи. – 2025. – 7 січ. У Facebook буде менше цензури: Цукерберг звернувся до користувачів. – Інф.; The Village Україна. – 2025. – 7 січ. Користувачі Facebook й Instagram самі перевірятимуть контент. Meta змінює правила фактчекінгу. – Д. Головань

Засновник та генеральний директор компанії Meta Марк Цукерберг 7 січня опублікував відео у якому заявив про кардинальні зміни щодо модерації контенту на перевірку фактів та дезінформації у соціальних мережах. Він заявив, що скасовує програму перевірки фактів, щоб «відновити свободу самовираження» у соціальних мережах Facebook та Instagram. За його словами, поточна практика модерації контенту «зайшла занадто далеко». Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/facebook-ta-instagram-ochikuiut-kardynalni-zminy-tsukerberh-vystupyv-z-zaiavoju/>

https://gazeta.ua/articles/world-life/_u-facebook-bude-menshe-cenzuri-cukerberg-zvernuvsya-do-koristuvachiv/1204386

<https://www.village.com.ua/village/business/news/358595-teper-koristuvachi-facebook-y-instagram-nbsp-sami-pereviryatimut-kontent-yaki-sche-zmini>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26